

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI TƏHSİL NAZİRLİYİ
“NAXÇIVAN” UNİVERSİTETİ
FƏNN SİLLABUSU

Təsdiq edirəm: _____ **Bəhruz Nəşib oğlu Quliyev**
Tarix: __10_sentyabr 2022

Fənnin təsviri	Fənn (adı, krediti)	Coğrafiyanın tədris vasitələri
	Fakültə	Magistrantura
	İxtisas	Coğrafiyanın tədrisinin metodikası və metodologiyası
	Səviyyə (bakalavriat, magistratura)	Magistratura
	Kurs	I
	Semestr	Payız 2022-2023 ci tədris ili
	Təlimçi	Qurbanov Əli Kamil oğlu
	e-mail	eli.qurbanov57@mail.ru
	Telefon	0702918682
	Dərs günləri və saatları	I gün 3 saat
Tədris dili	Azərbaycan	
Baza/ Seçmə	Baza	
Tələb olunan dərsliklər və dərs materialları	<ol style="list-style-type: none">Orta məktəbdə coğrafiya fənninin tədrisinin metodikası, Maarif nəşriyyatı Bakı 1978, 423 səh.O.Alxasov Coğrafiyanın tədrisinin metodikası, Bakı-2008O. Alxasov/ Coğrafiyanın tədrisi metodikası.Dərslik.. Bakı 2015Ə.Həsənov Pedqəqoji ustalığa aparan yol, Baakı-2014, 98 səh.N.Orucəliyev. Pedəqəqoji ustalıq.. Nurlan nəşriyyatı Bakı.2005, 88 səh.A.A.Polovinkin. Fiziki coğrafiya tədrisinin metodikası. Bakı-Azərnəşr-1955, 367 səh.İ.Hacıyev. Məktəb işi rəhbərlik və nəzarət. Azərtədrisnəşr-1961, 62 səh.İ.Hacıyev. Məktəbsünəslığın bəzi məsələləri. Maarif nəşriyyatı, Bakı-1965T.G. Həsənov. Coğrafiyanın tədqiqat metodları. Bakı, Universitet Nəşriyyatı 1990, 211 səh.Coğrafiyanın tədrisi metodikası.Dərslik. N.Seyfullayeva.Bakı 2012 <p>Əlavə</p> <ol style="list-style-type: none">« Yeni pedaqoji təkəkkür» . Ə.Əlizadə Bakı 2001Müəllim hazırlığının və orta təhsilin perspektivləri. M.Əhmədova, M.Əliyev və b. Bakı 2005	
İstifadə ediləcək web səhifələr	https://naa.az/?page_id=8668&lang=ru	
Fənnin xülasəsi	<p>Fənnin tədrisində məqsəd bakalavr səviyyəsi məzunlarının magistratura səviyyəsinin “Coğrafiyanın tədrisinin metodikası və metodologiyası” üzrə elmi tədqiqatçı istiqamətini seçmiş magistrantlara “Coğrafiyanın tədrisi vasitələri” haqqında ümumi məlumat vermək və onları gənc tədqiqatçılar kimi hazırlamaqdan ibarətdir. Nəzəri şəkildə verilmiş bilikləri praktik olaraq həyata keçirilməsinə nail olmaqdır. Eyni zamanda Azərbaycan Respublikasında və digər qabaqcıl ölkələrin tədqiqat işləri, tədqiqat istiqamətləri haqqında elmi məlumatlar verməklə müasir tədris vasitələrindən istifadə etməklə onların biliklərini genişləndirməkdir.</p> <p>Proqramda fənnin predmeti, məqsəd və vəzifələri, elmi tədqiqat işlərinə system quruluşu, nəzəri, praktiki,tipoloji, əyani yanaşmalar kimi müxtəlif formalarla dərsin asan və yaddaqalan olmasını təmin etməkdir.</p> <p>Gənc tədqiqatçılara çatdırılır ki, müasir müəllim geniş metodik düşüncəyə sahib olmalı, geniş proqramlarda, dərsliklərdə, təlim vasitələrindən istifadə etməklə tədris texnologiyalarında müstəqil tədqiqat işi aparmağı bacarmalı və pedpəqoji yönləndirmə qabiliyyətinə malik olmalıdır.</p>	

	Müəllimin peşəkar bacarığı dedikdə onun pedoqoji və psixoloji hazırlığı, tədqiqat metodlarına yiyələnməyi nəzərdə tutulur. Coğrafiyanın təlim vasitələri pedaqoji fənlərə aid olub əyani və empirik tədqiqat metodları ilə fənni tədris edir. Müxtəlif əyani metodlarla işləmək müasir təhsil problemlərinin həll edilməsinə praktiki köməklik edir.	
Fənnin məqsədləri	Fənnin tədrisində əsas məqsəd magistrantlara coğrafiyanın tədrisi vaxtı onun şagirdlər tərəfindən daha mükəmməl qavraması üçün müəllimin əyanılıqdan istifadə qaydalarının göstərməklə seçilmiş təlim vasitələrindən istifadəni bacarmaq vərdişi oyaatmaqdır.	
Öyrənmə nəticələri	Düzgün tədris vasitələrin seçmək Seçilmiş əyani vasitələrdən düzgün istifadə etmək Tədris vasitələri ilə təlimi düzgün qurmaq Təlim vasitələrindən istifadə edərkən pedoqoji və psixoloji fəallığı artırmaq Dərslərdən düzgün istifadə etmək	
Tədris metodları	Mühazirə	Fənnə aid ümumi xarakterli məlumatlar verilir
	Qrup müzakirəsi	Tələbələrə fərdi olaraq Təlim vasitələri haqqında məlumatlar verilir prezentasiyalar keçirilir və müzakirə aparılır
	Təcrübi məşğələ	Həm mühazirə və həm də seminar məşğələlərində əyani vasitələrdən yəni təlim vasitələrindən təcrübi olaraq istifadə etmək
	Simulyasiya	Tələbələrə dərslərə aid fərdi praktiki işləri verilməli və simulyasiya proqramlarından istifadə edilərək nəticələr qeyd edilməlidir
	Layihə	Məktəbdə olan tədris vasitələrindən istifadə etmək və onlarla təcrübi məşğələlər aparmaq
	Digər	
Qiymətləndirmə	Mövzunun mənimsənilməsi	Faiz nisbəti (%) və ya bal
	Balların maksimum miqdarı	100 bal
	1. Semestr ərzində toplanmış maksimum bal	50 bal (50%)
	- Dərslərə davamiyyətə görə maksimum bal	10 bal (10%)
	- Tələbələrin sərbəst işinə görə maksimum bal	10 bal (10%)
	- Seminar və laboratoriya dərslərinin nəticələrinə görə maksimum bal	30 bal (30%)
	Qeyd: seminar dərslərində tələbənin jurnalda ən azı 3 (üç qiyməti olduğu halda, ona tədrisin bu növü üzrə ballar hesablanır. Əks təqdirdə tələbəyə bal hesablanmır.	
	2. İmtahan nəticələrinə görə maksimum bal	50 bal (50%)
3. Fənnin mənimsənilməsi qaydası: semestr ərzində imtahan nəticəsinə görə toplanan balların cəmi 50-dən yuxarı olan tələbələr fənni mənimsəmiş hesab edilir. - 51 baldan aşağı – “qeyri kafi” – F - 51 – 60 – “qənaətbəxş” – E - 61 – 70 – “kafi” – D - 71 – 80 – “yaxşı” – C - 81 – 90 – “çox yaxşı” – B - 91 – 100 – “əla”		
Cəmi:		100 bal (100%)
Qiymətləndirmə metodları	Tapşırıqlar: Sərbəst iş mövzuları verilir və semestr sonu yoxlanılıb qiymətləndirilir. (imtahan, müstəqil (sərbəst) işlər necə aparılacaq) Kollokviumlar, sərbəst işlər, imtahanlar, çöl təcrübələri. Təqdimat: Slaydlarla hazırlanan mövzular təqdimat şəklində sunulur və qiymətləndirilir	

Qaydalar	<p>Davamiyyət: Fənn üzrə ayrılmış bütün saatların 25%-dən çoxunda iştirak etməyən tələbə imtahana buraxılmır.</p> <p>Buraxılmış imtahan və ya tapşırıqlar: Tələbə planlaşdırılan təqdimatda və ya imtahanda iştirak edə bilməyəcəyi təqdirdə əvvəlcədən məlumat verməlidir. Tam sinif iştirakı və təyin olunmuş ev tapşırığını yerinə yetirilməsi gərəklidir. Tədqiqat işlərində, hazırlanmış layihələrdə istifadə olunan mənbələrə istinad verməlidir. Bununla birlikdə, tələbə tərəfindən təhlil edilmədən, yalnız istinad və sitatlardan ibarət olan hər hansı bir tədqiqat işi qəbul edilə bilməz. Testlər zamanı köçürmə, təyin edilmiş qaydalara tabe olunmadığı təqdirdə tələbə imtahan nəticəsinin ləğv olunacağı ehtimalı daxil olmaqla cəzalandırılacaqdır. Təqdimatların / layihə sənədlərinin mövzuları fənni tədris edən müəllim tərəfindən əvvəlcədən müəyyənləşdiriləcəkdir. Müəllim ilə əvvəlcədən razılaşdırıldığı təqdirdə digər tələbələrə əməkdaşlığa icazə verilə bilər.</p>
-----------------	---

Tematik plan			
Həftə	Tarix	Mövzular	Dərslik / Tapşırıq / Ədəbiyyat
1	19.09.22	<p>Mövzu : Coğrafiyanın təlim vasitələrinin xarakteristikası</p> <p>Coğrafiyanın təlim vasitələri dedikdə fənnin tədrisi prosesində şagirdlərə sisteməlik, dərin və möhkəm biliklər verilməsi, onların hərtərəfli inkişafı və tərbiyəsi üçün məktəbdə istifadə edilən tədris avadanlıqları, didaktik vasitələr, tədris və tədris - əyani vasitələr başa düşülür.</p>	<p>1.Orta məktəbdə coğrafiya fənninin tədrisinin metodikası, Maarif nəşriyyatı Bakı 1978, 423 səh.</p> <p>2. O.Alxasov Coğrafiyanın tədrisinin metodikası, Bakı-2008</p> <p>3.O. Alxasov/ Coğrafiyanın tədrisi metodikası.Dərslik.. Bakı 2015</p> <p>4. A.A.Polovinkin. Fiziki coğrafiya tədrisinin metodikası. Bakı-Azərənəşr-1955, 367 səh.</p> <p>5.T.G.Həsənov. Coğrafiyanın tədqiqat metodları. Bakı, Universitet Nəşriyyatı 1990, 211 səh.</p> <p>6. Coğrafiyanın tədrisi metodikası.Dərslik. N.Seyfullayeva.Bakı</p>
2	26.09.22	<p>Mövzu: Coğrafiyanın təlim vasitələrinin tədris prosesində rolu</p> <p>Coğrafiya dərslərində təlim vasitələrindən istifadə edilməsi və yenilərinin yaradılması üçün onların didaktik funksiyalarını bilmək vacibdir. Təlim vasitələri didaktik funksiyalarına görə dörd qrupa bölünür: coğrafi təhsilin məqsəd və məzmununun həyata keçirilməsinə yönəldilməsi; təlim metodlarının tətbiqinə istiqamətləndirilməsi; təlimin təşkilat formalarının həyata keçirilməsinə istiqamətləndirilməsi; təlim vasitələri arasında qarşılıqlı əlaqənin həyata keçirilməsinə istiqamətləndirilməsi.</p>	<p>1.Orta məktəbdə coğrafiya fənninin tədrisinin metodikası, Maarif nəşriyyatı Bakı 1978, 423 səh.</p> <p>2. O.Alxasov Coğrafiyanın tədrisinin metodikası, Bakı-2008</p> <p>3.O. Alxasov/ Coğrafiyanın tədrisi metodikası.Dərslik.. Bakı 2015</p> <p>4. A.A.Polovinkin. Fiziki coğrafiya tədrisinin metodikası. Bakı-Azərənəşr-1955, 367 səh.</p> <p>5.T.G.Həsənov.</p>

			Coğrafiyanın tədqiqat metodları. Bakı, Universitet Nəşriyyatı 1990, 211 səh. 6. Coğrafiyanın tədrisi metodikası.Dərslik. N.Seyfullayeva.Bakı
3	3.10.22	Mövzu. Coğrafiyanın təlimində istifadə edilən cihaz və alətləri Coğrafiyanın təlimində istifadə edilən cihaz və alətləri üç qrupa bölmək olar: 1) metereoloji cihazlar – barometr-aneroid, hiqrometr, yağıntıölçən, flüger, termometr və s. aiddir. Onların köməyi ilə şagirdlər hava üzərində müşahidələr aparırlar. 2) məhəldə ölçmə işləri aparmaq üçün cihaz və alətlər (kompas, ruletka, vizir xətkəsi, menzula, nivelir, bucaq ölçən vəs.) 3) kartometrik işlər üçün cihazlar (dərəcə və kilometr şkalası olan qlobus, telluri, kurvimetr, tranportir və s.)	1.Orta məktəbdə coğrafiya fənninin tədrisinin metodikası, Maarif nəşriyyatı Bakı 1978, 423 səh. 2. O.Alxasov Coğrafiyanın tədrisinin metodikası, Bakı-2008 3.O. Alxasov/ Coğrafiyanın tədrisi metodikası.Dərslik.. Bakı 2015 4. A.A.Polovinkin. Fiziki coğrafiya tədrisinin metodikası. Bakı-Azərənəşr-1955, 367 səh. 5.T.G.Həsənov. Coğrafiyanın tədqiqat metodları. Bakı, Universitet Nəşriyyatı 1990, 211 səh. 6. Coğrafiyanın tədrisi metodikası.Dərslik. N.Seyfullayeva.Bakı
4	10.10.22	Mövzu. Coğrafi şəkillər və cədvəllər. Xəritə coğrafiyanın təlimi prosesində ən mühüm vasitədir. Lakin şəkillər kartoqrafik təsvirə görmə obrazı verir, xəritəni və təsviri tamamlayır. Son illər texniki vasitələrin inkişafı dərslərdə divar şəkillərinin, sxematik tabloların istifadə edilməsini lazımsız edir. Əksər müəllimlər onların əvəzinə ekran vasitələrindən, kompüterdən alınan təsvirlərin istifadəsini haqlı olaraq üstün hesab edirlər. Doğrudan da ənənəvi şəkil və tablolara ehtiyac artıq o qədər də böyük deyil. Lakin bu vəsaitlər öz metodik imkanlarını hələ itirməmişlər, onlardan istifadə edilməsinin müəyyən üstünlükləri də vardır.	1.Orta məktəbdə coğrafiya fənninin tədrisinin metodikası, Maarif nəşriyyatı Bakı 1978, 423 səh. 2. O.Alxasov Coğrafiyanın tədrisinin metodikası, Bakı-2008 3.O. Alxasov/ Coğrafiyanın tədrisi metodikası.Dərslik.. Bakı 2015 4. A.A.Polovinkin. Fiziki coğrafiya tədrisinin metodikası. Bakı-Azərənəşr-1955, 367 səh. 5.T.G.Həsənov. Coğrafiyanın tədqiqat metodları. Bakı, Universitet Nəşriyyatı 1990, 211 səh. 6. Coğrafiyanın tədrisi metodikası.Dərslik. N.Seyfullayeva.Bakı

5	<p>17.10.22</p>	<p>Mövzu.Tədrisin texniki vasitələri (audiovizual vasitələr) Bu vəsaitlərdən istifadə olunması şagirdlərin biliklərinin həcminin artırılmasına, tədris materiallarının bilavasitə qavranılmasına, təsəvvürlərin formalaşdırılmasına, coğrafi qanunauyğunluqların daha dərindən qavranılmasına imkan verir. Şagirdlərin təbiətdə müşahidə edə bilmədikləri hadisə və proseslər onların köməyi ilə daha asan izah və nümayiş oluna bilər.</p>	<p>1.Orta məktəbdə coğrafiya fənninin tədrisinin metodikası, Maarif nəşriyyatı Bakı 1978, 423 səh. 2. O.Alxasov Coğrafiyanın tədrisinin metodikası, Bakı-2008 3.O. Alxasov/ Coğrafiyanın tədrisi metodikası.Dərslik.. Bakı 2015 4. A.A.Polovinkin. Fiziki coğrafiya tədrisinin metodikası. Bakı-Azərənşr-1955, 367 səh. 5.T.G.Həsənov. Coğrafiyanın tədqiqat metodları. Bakı, Universitet Nəşriyyatı 1990, 211 səh. 6. Coğrafiyanın tədrisi metodikası.Dərslik. N.Seyfullayeva.Bakı</p>
6	<p>21.10.22</p>	<p>Mövzu. Diafilmlər, Diapozitivlər, Kinofilm və kinofraqmentlər Diafilmlər çoxlu sayda səssiz kadrlardan ibarətdir. Kadrlar bir lentdə xüsusi ardıcılıqla düzülməklə müəyyən məntiqi məzmunla malikdir. Diafilmlər quruluşuna görə tam və fraqmentar olurlar. Diapozitivlər hər biri ayrı-ayrı kadrlar şəklində xüsusi çərçivədə olan lentlər şəklində hazırlanır. Diapozitivin kadrları ardıcıl düzülməlidir. Onların məzmunu və dərsdə onlardan istifadə ediləcəyi mərhələ müəyyənləşdirilməlidir. Kinofilm və kinofraqmentlərin təsvir və informasiya imkanları daha dərindən dərk etməyə, müşahidə aparmağa imkan verir. Bir anda daha geniş əraziləri, prosesləri izləmək olur. Multiplikasiyanın köməyi ilə təbiət proseslərini canlandırmaq, onları sürətləndirmək, gözlə görünməz əlaqələri, mürəkkəb texnoloji prosesləri müşahidə etmək olar.</p>	<p>1.Orta məktəbdə coğrafiya fənninin tədrisinin metodikası, Maarif nəşriyyatı Bakı 1978, 423 səh. 2. O.Alxasov Coğrafiyanın tədrisinin metodikası, Bakı-2008 3.O. Alxasov/ Coğrafiyanın tədrisi metodikası.Dərslik.. Bakı 2015 4. A.A.Polovinkin. Fiziki coğrafiya tədrisinin metodikası. Bakı-Azərənşr-1955, 367 səh. 5.T.G.Həsənov. Coğrafiyanın tədqiqat metodları. Bakı, Universitet Nəşriyyatı 1990, 211 səh. 6. Coğrafiyanın tədrisi metodikası.Dərslik. N.Seyfullayeva.Bakı</p>

7	<p>28.10.22</p>	<p>Mövzu. Dərslük və onunla işin təşkili Təlim vasitələri içərisində dərslük xüsusi yer tutur. Dərslükdə proqram üzrə müəyyən edilmiş elmi biliklər xüsusi sistemdə və həcmdə təlim məqsədlərinə və vəzifələrinə müvafiq olaraq şərh edilir. Dərslük bilik mənbəyi kimi təkcə yeni biliklər qazanılması üçün deyil, həm də şagirdlərin kitab üzərində müstəqil işləmək bacarıqlarının formalaşdırılması məqsədinə xidmət edir. Dərslüklə işləmək bacarıqları şagirdlərin gələcəkdə özünütəhsilinin davam etdirilməsinə, yeni bilikləri müstəqil əldə etmək qabiliyyətlərinin inkişafına xidmət edir. Bu da dərslüklə yanaşı digər bilik mənbələri ilə işləməyə sövq edir, informasiya axınından baş açmağı, onları sistemləşdirməyi və öz təlim fəaliyyətlərində istifadə etməyə şərait yaradır.</p>	<p>1.Orta məktəbdə coğrafiya fənninin tədrisinin metodikası, Maarif nəşriyyatı Bakı 1978, 423 səh. 2. O.Alxasov Coğrafiyanın tədrisinin metodikası, Bakı-2008 3.O. Alxasov/ Coğrafiyanın tədrisi metodikası.Dərslük.. Bakı 2015 4. A.A.Polovinkin. Fiziki coğrafiya tədrisinin metodikası. Bakı-Azərənəşr-1955, 367 səh. 5.T.G.Həsənov. Coğrafiyanın tədqiqat metodları. Bakı, Universitet Nəşriyyatı 1990, 211 səh. 6. Coğrafiyanın tədrisi metodikası.Dərslük. N.Seyfullayeva.Bakı</p>
8	<p>6.11.22</p>	<p>Mövzu. Milli coğrafiya dərslüklərinin yaranması İlk milli coğrafiya dərslüki hələ XX əsrin əvvəllərində (Qafur Rəşad) yazılmışdısa da respublikamızda coğrafiya dərslüklərinin hazırlanması sahəsində elə də böyük təcrübə yox idi. Bu da sovet dövründə bütün dərslüklərin ölkə üzrə vahid olması ilə əlaqədar idi. Respublikamızda orta ümumtəhsil məktəbləri üçün yeni coğrafiya dərslüklərinin hazırlanması və nəşrini üç mərhələyə ayırmaq olar: Birinci mərhələ 1993-cü ildən 2000-ci ilə qədər olan dövrü əhatə edir. İkinci mərhələ təxminən 2000-ci ildən başlayaraq 2012- ci ilə qədər bir dövrü əhatə edir. Beləliklə, coğrafiya dərslüklərinin hazırlanmasında üçüncü mərhələ başlayır ki, bunun əsasını 2013-cü ildə VI siniflə üçün yeni kurikulumda yazılmış dərslük komplekti təşkil edir. Dərslük və müəllim vəsaiti Təhsil Nazirliyinin nəzdindəki Dərslükləri Qiymətləndirmə şurasının ekspertləri tərəfindən bəyənilərək təsdiq olunmuşdur.</p>	<p>1.Orta məktəbdə coğrafiya fənninin tədrisinin metodikası, Maarif nəşriyyatı Bakı 1978, 423 səh. 2. O.Alxasov Coğrafiyanın tədrisinin metodikası, Bakı-2008 3.O. Alxasov/ Coğrafiyanın tədrisi metodikası.Dərslük.. Bakı 2015 4. A.A.Polovinkin. Fiziki coğrafiya tədrisinin metodikası. Bakı-Azərənəşr-1955, 367 səh. 5.T.G.Həsənov. Coğrafiyanın tədqiqat metodları. Bakı, Universitet Nəşriyyatı 1990, 211 səh. 6. Coğrafiyanın tədrisi metodikası.Dərslük. N.Seyfullayeva.Bakı</p>

9	13.11.22	<p>Dərsləyin quruluşu.</p> <p>Coğrafiya dərsləyi iki blokdan ibarətdir: mətn komponentləri və mətdənkənar komponentlər. Bu hissələr özləri də bir neçə elementlərdən ibarətdir və müəyyən funksiyaları yerinə yetirirlər . Aydın ki, dərsləyin əsasını onun mətni təşkil edir ki, o da mətdənkənar komponentlərlə üzvü surətdə bağlıdır. Mətdənkənar komponentlərin əksəriyyəti mətdə əks olunmayan informasiyanı özündə birləşdirir. Onların arasındakı nisbət də getdikcə dəyişir. Belə ki, sovet dövründə və müstəqilliyimizin ilk illərində mətn daha çox həcmə malik idi.</p>	<p>1.Orta məktəbdə coğrafiya fənninin tədrisinin metodikası, Maarif nəşriyyatı Bakı 1978, 423 səh.</p> <p>2. O.Alxasov Coğrafiyanın tədrisinin metodikası, Bakı-2008</p> <p>3.O. Alxasov/ Coğrafiyanın tədrisi metodikası.Dərslək.. Bakı 2015</p> <p>4. A.A.Polovinkin. Fiziki coğrafiya tədrisinin metodikası. Bakı-Azərnəşr-1955, 367 səh.</p> <p>5.T.G.Həsənov. Coğrafiyanın tədqiqat metodları. Bakı, Universitet Nəşriyyatı 1990, 211 səh.</p> <p>6. Coğrafiyanın tədrisi metodikası.Dərslək. N.Seyfullayeva.Bakı</p>
10	20.11.22	<p>Mövzu. Mətdənkənar komponentlər</p> <p>Mətdənkənar komponentlər müasir dərsləklərdə getdikcə daha aparıcı rol oynamağa başlayır. Onları çox vaxt didaktik və ya öyrədici aparat da adlandırırlar. Mətdənkənar komponentlər məlumatverici funksiyası ilə yanaşı öyrədici, inkişafetdirici və nəzarətedici funksiyaları da yerinə yetirir. Bunlar da şagirdlərdə təhlil etmək, tutuşdurmaq, düşünmək, suallara cavab vermək, sual qoymaq və s. kimi bacarıqların formalaşdırılmasına köməklik edir.</p>	<p>1.Orta məktəbdə coğrafiya fənninin tədrisinin metodikası, Maarif nəşriyyatı Bakı 1978, 423 səh.</p> <p>2. O.Alxasov Coğrafiyanın tədrisinin metodikası, Bakı-2008</p> <p>3.O. Alxasov/ Coğrafiyanın tədrisi metodikası.Dərslək.. Bakı 2015</p> <p>4. A.A.Polovinkin. Fiziki coğrafiya tədrisinin metodikası. Bakı-Azərnəşr-1955, 367 səh.</p> <p>5.T.G.Həsənov. Coğrafiyanın tədqiqat metodları. Bakı, Universitet Nəşriyyatı 1990, 211 səh.</p> <p>6. Coğrafiyanın tədrisi metodikası.Dərslək. N.Seyfullayeva.Bakı</p>

11	27.11.22	<p>Mövzu. Coğrafiya dərsləri ilə işin təşkili.</p> <p>Təlim prosesinin nəticələri şagirdlərin dərslər üzrində fəal işləmək arzusundan və bacarıqlarından birbaşa asılıdır. Müasir coğrafiya dərsləri fəal təlim metodlarının və yeni texnologiyaların tətbiqinə imkan verir. Dərslər üzərində iş də çox mərhələli, məqsədyönlü şəkildə inkişaf etməlidir. Elə ilk dərslərdən şagirdlər dərslərin məzmununu və quruluşu ilə, onun müəllifləri ilə tanış olmalı, dərslərin əsas komponentlərinin təyinatı haqqında izahatı dinləməlidirlər.</p>	<p>1.Orta məktəbdə coğrafiya fənninin tədrisinin metodikası, Maarif nəşriyyatı Bakı 1978, 423 səh.</p> <p>2. O.Alxasov Coğrafiyanın tədrisinin metodikası, Bakı-2008</p> <p>3.O. Alxasov/ Coğrafiyanın tədrisi metodikası.Dərslər.. Bakı 2015</p> <p>4. A.A.Polovinkin. Fiziki coğrafiya tədrisinin metodikası. Bakı-Azərənşr-1955, 367 səh.</p> <p>5.T.G.Həsənov. Coğrafiyanın tədqiqat metodları. Bakı, Universitet Nəşriyyatı 1990, 211 səh.</p> <p>6. Coğrafiyanın tədrisi metodikası.Dərslər. N.Seyfullayeva.Bakı</p>
12	4.12.22	<p>Mövzu. Xəritə üzrində işin təşkili</p> <p>Coğrafiya xəritəsi təlim vasitələri içərisində mühüm yer tutur. Təlim prosesində xəritə iki mühüm funksiyanı yerinə yetirir. Bir tərəfdən xəritə coğrafiya təlimində öyrənmə obyektini rolunu oynayır, digər tərəfdən isə mühüm informasiya mənbəyidir. Xəritə təkcə şəkil deyil, xüsusi formada yazılmış məndir. Kartoqrafik dilin ən mühüm xüsusiyyətləri onun əyanilik, daha anamlı və başa düşülən olması və informasiyasının bol olmasından ibarətdir. Xəritə və digər kartoqrafik vasitələr üzərində aparılan işlərin hamısı onların mühüm informasiya mənbəyi kimi istifadə edilməsinə yönəlmişdir. Bu işlər elə təşkil olunmalıdır ki, coğrafi obyekt və hadisələrin kəmiyyət və keyfiyyət xarakteristikası üçün onlardan səmərəli istifadə edilə bilsin.</p>	<p>1.Orta məktəbdə coğrafiya fənninin tədrisinin metodikası, Maarif nəşriyyatı Bakı 1978, 423 səh.</p> <p>2. O.Alxasov Coğrafiyanın tədrisinin metodikası, Bakı-2008</p> <p>3.O. Alxasov/ Coğrafiyanın tədrisi metodikası.Dərslər.. Bakı 2015</p> <p>4. A.A.Polovinkin. Fiziki coğrafiya tədrisinin metodikası. Bakı-Azərənşr-1955, 367 səh.</p> <p>5.T.G.Həsənov. Coğrafiyanın tədqiqat metodları. Bakı, Universitet Nəşriyyatı 1990, 211 səh.</p> <p>6. Coğrafiyanın tədrisi metodikası.Dərslər. N.Seyfullayeva.Bakı</p>

13	11.12.22	<p>Mövzu. Kompüter texnologiyasından istifadə Qloballaşan dünyada informasiya axını daha geniş vüsət almaqdadır. Kompüter və internet hal-hazırda prinsipcə daha yeni təlim vasitəsi olmuşdur. Axı müasir təhsil sistemi informasiya sahəsinin daha da genişlənməsi ilə xarakterizə olunur. Belə ki, artıq yeni bilikləri şagirdlər təkcə ənənəvi məlumat mənbələrindən (dərslük, vəsaitlər, müəllim və s.) deyil, eyni zamanda kütləvi informasiya mənbələrindən də əldə edirlər. Internet telekommunikasiya şəbəkəsi hər bir insanın məlumat əldə etmək imkanlarını o qədər genişləndirmişdir ki, onun həddləri daim artmaqda davam edir. İnternet təkcə istənilən məlumatı əldə etmək deyil, öz şəxsi ideyalarını başqaları ilə bölməyə də imkan verir.</p>	<p>1.Orta məktəbdə coğrafiya fənninin tədrisinin metodikası, Maarif nəşriyyatı Bakı 1978, 423 səh. 2. O.Alxasov Coğrafiyanın tədrisinin metodikası, Bakı-2008 3.O. Alxasov/ Coğrafiyanın tədrisi metodikası.Dərslük.. Bakı 2015 4. A.A.Polovinkin. Fiziki coğrafiya tədrisinin metodikası. Bakı-Azərənşr-1955, 367 səh. 5.T.G.Həsənov. Coğrafiyanın tədqiqat metodları. Bakı, Universitet Nəşriyyatı 1990, 211 səh. 6. Coğrafiyanın tədrisi metodikası.Dərslük. N.Seyfullayeva.Bakı</p>
14	18.12.22	<p>Mövzu. Dərslüklərlə xüsusi multimediya proqramlarından istifadə Elektron (multimediya) dərslükləri. Stabil dərslüklərlə xüsusi multimediya proqramlarından istifadə coğrafiya təliminin imkanlarını xeyli genişləndirir. Bu yolla tədris materialları müxtəlif formalarda şagirdlərə təqdim olunur ki,təlim prosesi daha maraqlı və yadda qalan olur. Elektron (multimediya) dərslükləri yeni nəsil təlim vasitələrinə aid edilir. Ənənəvi dərslüklər kimi bu vasitə də informasiya ötürücü funksiya daşıyıcısıdır. Lakin baza tədris materialları ilə yanaşı coğrafiyanın dərinləşdirilmiş şəkildə öyrənilməsi üçün əlavə materiallara da malikdir (sorgu materialları, praktik işlər, internetə çıxış və s.). mətn materialları illüstrasiyalar, videogörüntülər, kompüter animasiyaları, musiqi, dikturun sözləri və s. müşayət olunur ki, bu da şagirdlərin təris fəaliyyətinin motivasiyasına xidmət edir.</p>	<p>1.Orta məktəbdə coğrafiya fənninin tədrisinin metodikası, Maarif nəşriyyatı Bakı 1978, 423 səh. 2. O.Alxasov Coğrafiyanın tədrisinin metodikası, Bakı-2008 3.O. Alxasov/ Coğrafiyanın tədrisi metodikası.Dərslük.. Bakı 2015 4. A.A.Polovinkin. Fiziki coğrafiya tədrisinin metodikası. Bakı-Azərənşr-1955, 367 səh. 5.T.G.Həsənov. Coğrafiyanın tədqiqat metodları. Bakı, Universitet Nəşriyyatı 1990, 211 səh. 6. Coğrafiyanın tədrisi metodikası.Dərslük. N.Seyfullayeva.Bakı</p>
15	25.12.22	<p>Mövzu. Coğrafiya kabineti və coğrafiya meydançasında işin təşkili Təlim-tərbiyə prosesinin təkmilləşdirilməsində ən mühüm məsələlərdən biri də təlimin səmərəliliyinə səbəb olan əlverişli şəraitin yaradılmasıdır. Kabinetlər daha çox texniki vasitələrlə (kompüter, proyektor, skaner, kamera və s.) təmin olunur. Ancaq coğrafiya</p>	<p>1.Orta məktəbdə coğrafiya fənninin tədrisinin metodikası, Maarif nəşriyyatı Bakı 1978, 423 səh. 2. O.Alxasov Coğrafiyanın tədrisinin metodikası, Bakı-2008</p>

müəllimlərinin kabineti zənginləşdirilməsi və elmi təchizi üçün geniş imkanları var və bu iş daha çox müəllimlərin şəxsi təşəbbüsündən və yaradıcılığından asılıdır. Coğrafiya kabinetinə mürəkkəb bir sistem kimi baxılmalıdır. Bu sistemə təlim vasitələri, müəllim və şagirdlərin iş yerlərini təşkil edən oturmaq və stollar, mebel, avadanlıqların saxlanması üçün qurğular, nümayiş materialları, elmi-metodik komplektlər və s. daxildir. Məktəb coğrafiya kabinetini sinifdən xaric işlərin təşkili üçün də geniş istifadə edilə bilər. Məktəblilər kabinetin təchizatından istifadə edərək coğrafiya gecələrinin, yürüş və ekskursiyaların, müsabiqələrin və s. tədbirlərin hazırlanması və keçirilməsinə nail ola bilərlər. Coğrafiya meydançası. Şagirdlərdə praktik bacarıq və vərdişlərin formalaşdırılmasına məktəb coğrafiya meydançalarının təşkili və orada aparılan işlərin böyük əhəmiyyəti vardır. Meydançada flüger, meteoroloji budka, yağintölçən, qnomon, ekliometr, günəş saati və s. kimi avadanlıqlar qoyula bilər. Bəzi dərsləri açıq havada keçməklə şagirdlərdə dərin maraq yaratmaq, onları bir sıra praktik bacarıqlara yiyələndirmək mümkündür.

3.O. Alxasov/ Coğrafiyanın tədrisi metodikası. Dərslik.. Bakı 2015
 4. A.A.Polovinkin. Fiziki coğrafiya tədrisinin metodikası. Bakı-Azərneşr-1955, 367 səh.
 5.T.G.Həsənov. Coğrafiyanın tədqiqat metodları. Bakı, Universitet Nəşriyyatı 1990, 211 səh.
 6. Coğrafiyanın tədrisi metodikası. Dərslik. N.Seyfullayeva. Bakı

Seminar məşğələləri -15 saat

No	Mövzunun adı	Seminar	Qeyd
1	Coğrafiyanın təlim vasitələri haqqında məlumat	2	
2	Tədris vasitələrinin tədris prosesinə təsiri	2	
3	Əyani vasitələrin tədris prosesində rolu	2	
4	Dərslərlə işin təşkili	2	
5	Dərslərlərin quruluşu	2	
6	Xəritə və digər kartoqrafik təsvirlər haqqında məlumat	2	
7	Kompyuter texnologiyasının coğrafiyanın tədrisində tətbiqi	2	
8	Coğrafiya kabinetləri və meydançaları	1	

Fənn müəllimi:

b/m Əli Kamil oğlu Qurbanov